

నువ్వు - నేను - ప్రేమ

నెలనెలా సందేశాల సందోహాలు

"ఒక శరద్రాత్రి ఏటవాలు క్షణాల మీద నిటారుగా నిలబడి
వెన్నెల తీవెల్లి మీటగల ధైర్యాన్నిచ్చేదే ప్రేమ .
కనురెప్పల మైదానాల మీద కలల విత్తనాలు జల్లి
అనుభూతుల పంట పండించేదే ప్రేమ .
నాలోంచి నేను దూకేసి నీ దగ్గరకు వచ్చేయాలనిపించేది,
నా మనసుకు మాట్లాడే అనుమతినిచ్చేదీ ప్రేమ .' "

మనిషిగా పుట్టడం వలన మనకు ప్రాప్తించిన వరం మన భావాలను వ్యక్తం చేయగలగడం. కానీ దాని వెనుక దాగి ఉన్న శాపం, ఆ భావాలను అర్థం చేసుకోవాలన్న తాపత్రయం. ఎప్పుడైనా జీవితంలో ఒక్క నిమిషం ఆగి కోపము, భయము, ప్రేమ, వేదన లాంటి భావావేశాలు మనలో ఎందుకు కలుగుతాయి, వాటి మూలంగా మన మనుగడ ఎలా సులభతరమౌతుందా, అని పరిశీలించిన వారికి అర్థమౌతుంది నేను ఈ జ్ఞానతృప్తిని శాపంగా ఎందుకు పరిగణించానో. కానీ మొదట శీర్షికలో చెప్పినట్లుగా ఈ ప్రశ్న వేసుకోగల మెదడు మనకున్న మరో అందమైన వరం.

పరిణామ శాస్త్రవేత్తలు చెప్పినట్లుగా కోపం, భయం, ఆవేశం ఇవి మనకు అర్థం కాని, ఇష్టం లేని, ప్రాణ హాని కలిగించే పరిస్థితులు లేక శత్రువులు ఎదురైనప్పుడు మన మెదడు ఆలోచించే ఒక నిర్ణయానికి వచ్చేంత సమయం లేనప్పుడు, మన క్షేమం కోసమై మన శరీరం రూపొందించిన పరిరక్షణ విధానాలు. కానీ మరికొన్ని భావాలు మన ఊహకు అందనంత క్లిష్టతరమైనవి, ఉదాహరణకి ప్రేమ, మరణం లాంటివి. (అవునూ ఇంతకూ మరణం నిజమైన అనుభవమా, లేక అదీ ఒక భావమా? అనుభవించిన వారెవరూ మన మధ్య మిగల్గేదు గనుక అదీ ఒక భావమేనంటాను. అలోచిస్తే మరో ప్రశ్న తోస్తోంది: దుఃఖమూ, వేదనా ఒకటేనా లేక రెండు వేర్వేరు భావాలా?). ప్రేమ గురించి చెప్పటానికి, దానికో నిర్వచనాన్ని ఇవ్వటానికి ప్రయత్నించి చరిత్రలో చాలామంది మహానుభావులే విఫలయ్యారు. మనకు కావలసిన లక్షణాలున్న వాళ్ళను కలిసిన క్షణాల్లో, ఆ విషయం మన శరీరం మనకు చెప్పడానికి విడుదల చేసే కొన్ని రసాయనాల,

హోర్మోనులే ప్రేమ అన్న భావరహితమైన, శృంగార హీనమైన నిర్వచనాన్ని సైన్స్ ప్రసాదిస్తుంది. కానీ ప్రేమని ఇలాంటి విభిన్న కోణాలనుంచి శోధించి పరిశీలించినా అర్థం చేసుకోగలమంటారా?

మనలో ప్రతి ఒక్కరికీ ఎదురై, చిన్న చిన్న వివరాలతో సహా జీవితాంతం గుర్తుండిపోతుంది ఆ సంఘటన. ఒక్కోసారి అది, తొలకరి చినుకుల మధ్య, మేఘాల అంచున చిరువెచ్చని మెరుపులతో పాటూ వస్తే, మరికొన్ని సార్లు గది బయట వెన్నెల్లో తళుక్కుమన్న ఇసుక రేణువుల నవ్వులతో పాటుగా వస్తుంది. గోదారి అంచుల్లో తడిసిన పచ్చగడ్డి పరిమళమో, ప్రశాంతంగా ఉన్న కాలువలో గుల్మోహర్ పూవు రాలిపడిన శబ్దమో, మసక వెన్నెల్లో మెరుస్తున్న కోనేటి అలో, వీటన్నింటికీ తోడుగా వస్తుందే ఏవో అస్పష్టమైన కోరికల జాడ, తప్పక మన ప్రేమ తాలూకూ జ్ఞాపకమే అయి ఉంటుంది. ఈ ప్రేమ బోల్తాన్ని రకాలు: అవతలి వ్యక్తికి తెలిసిన ప్రేమ, తెలియని ప్రేమ, తెలిసినా ఉపయోగం లేని ప్రేమ, తెలియకూడని ప్రేమ. కోరుకున్న ప్రేమ, కోరికలకి అతీతమైన ప్రేమ. కలవారి ప్రేమ, కలల వారధి ప్రేమ. ఆనందాన్నిచ్చే ప్రేమ, అవధులు దాటించే ప్రేమ. ఏదైతేనేం అది, చిరుగాలి స్వాంతన చిలికి గాలివాన చేసే సత్తా ఉన్న అమోఘమైన మాయ!

ఒక్కోసారి ఆగి ఉన్న బోగీలో కూచుని కిటికీ లోంచి చూస్తాం, అవతల పట్టాల మీద ఆగిన రైలు బోగీలో వ్యక్తి మనకి అత్యంత ఇష్టమైన పుస్తకంలో లీనమై మోహనంగా నవ్వుతూ! మరికొన్ని మన పక్క సీటులో కూచున్న వ్యక్తితో మాటలు కలిపి పేరు తెలుసుకొనే లోపున, తెలివీ గమ్యస్థానంలో దిగుతూ! మరికొన్ని సార్లు, సంవత్సరాల తరబడి స్నేహాన్ని మించిన ఆ భావం ఆనవాలు తెలిసే లోపున, మరొకరి సొంతమైపోతూ! చాలా కొన్ని సార్లు జీవితానికి, మన అస్తిత్వానికి అర్థాన్నిస్తూ అదృష్టవశాత్తూ మన సొంతమై! ఇంకా కొన్నిసార్లు, దూరమైతే కాని సాధ్యం కాక, జ్ఞాపకాల సంధ్యాకాంతుల సందిట్లో కరిగిపోతూ! ఎలా అయితేనేం, వయసు చేసిన గాయాలు మాన్పి, అనుభవాలు వేసిన సంకెళ్ళు తెంచే అందమైన ప్రేమ.

ఈ ప్రేమ మనలో కొంతమందికి ఊపిరి పోస్తే, మరికొంత మందిని ఉక్కిరి బిక్కిరి చేస్తుంది. మనలో కొందరికి అపూర్వమైన స్వాతంత్ర్యాన్నిస్తే, మరి కొంత మందికి కృత్యాన్ని ఆపాదిస్తుంది. మనలో కొంతమందికి ధైర్యాన్నిస్తే, మరికొంత మందికి పిరికిమందు నూరిపోస్తుంది. మనలో కొంతమందికి కొన్ని జీవితకాలాలకి సరిపడే అందమైన అనుభవాల్నిస్తే, మరికొంతమందిని విలువల పేరిట విరాగుల్ని చేస్తుంది. మనలో కొంతమందికి బ్రతుకుని ఎదుర్కునే సత్తువనిస్తే, మరికొంత మందిని అకాలంగా బలిచేస్తుంది. ఇంతటి క్లిష్టమైన సమస్యనెలా పరిష్కరించడం? ఇలాంటి ప్రేమనెలా అర్థం చేసుకోవడం? ప్రేమంటే ఏమిటన్న నీ ప్రశ్నకు నేనెలా బదులివ్వడం?

మరి మన వ్యక్తిగత ప్రేమల్ని పక్కన పెడితే:

నానా రకాల యాతనలూ పడి, తన శరీర సౌందర్యాన్ని నాశనం చేసుకొని, మనశ్శాంతిని త్యాగం చేసి కని పెంచి ప్రాణం కన్నా మిన్నగా చూసుకొనే తల్లి ప్రేమ.

తన జీవితమేమైనా లెక్కచేయక మనకోసమై అహోరాత్రులూ శ్రమించి సౌకర్యాలు కూర్చిన నాన్న ఉన్నతమైన ప్రేమ.

కొన్ని ప్రాణులు (కొన్ని రకాల చేపలు, తేళ్ళు మొదలగు జీవులు) తమ జీవితంలో ఒక్కొక్క సారి ప్రత్యుత్పత్తి జరిపి తమ ప్రాణ త్యాగం చేస్తాయి. మరి వాటి ప్రేమ? మదర్ తెరీసా లాంటి వాళ్ళకి తనకేమీ కాని మనుషుల మీద ప్రేమ. దయ ప్రేమకు దారి తీస్తుందా లేక ప్రేమ దయకా? అలా కాక మతం మనకు చేయగల ఒకేఒక్క ఉపకారం, మదర్ తెరీసా లాంటి మనుషుల్ని మనకివ్వడమా? మరి జీసస్ బోధించిన విశ్వ జనీనమైన ప్రేమకి అర్థం? ఒక్క దేశంలో కలిసి కట్టుగా బ్రతకలేక కొట్టుకు చస్తున్న ప్రస్తుత సమాజంలో యేసుచెప్పిన మాటలకి అర్థం ఏమిటి?

ఇక గాంధీ, మార్టిన్ లూథర్ కింగ్ బోధించిన ఆహింసకు అర్థం ఏమిటి? శత్రువులను సైతం ప్రేమించటం సాధారణమైన

మనుషులకు సాధ్యమా? కారణం లేకుండా దేశాల్ని నాశనం చేస్తున్న నాయకుల్ని ప్రేమించడం పక్కన పెడితే, కనీసం క్షమించడమైనా న్యాయమా? నిజాన్ని మాత్రమే ప్రేమించమన్న బుద్ధుడి మాటో? అసలు నిజమన్న మాటకు నిర్వచనం మనకింకా గుర్తుందా? నోరు తెరిస్తే అబద్ధాలు, సమాజం కోసం మాత్రమే బ్రతుకులు, మనలో ఎంతమంది గుండె మీద చేయి వేసుకొని నిబ్బరంగా నిజం చెప్పగలం? కనీసం మనతో, మనమైనా అబద్ధాలడకుండా ఉండగలమా?

ఇన్ని పుస్తకాలు, కవితలు చదివిన నాకు ప్రేమ గురించి నిజంగా తోచిన ఒక్క పేరా ఇక్కడ రాస్తున్నా. మీలో చాలా మందికి అసలు దీని వెనుక అర్థమే ఉన్నట్లు అనిపించదేమో. కరెక్టుగా నా పాయింటూ అదే ప్రేమ అన్నది మనకు చాలా దగ్గరైన, వ్యక్తిగతమైన విషయం. దాన్ని మరొకళ్ళు అనుభవించిన, నిర్వచించిన విధంగా మనం అనుభవించలేం. ప్రేమలో పడ్డ ఇద్దరిని దానికర్థమేంటని అడిగితే, మనకి వాళ్ళిద్దరూ సాధారణంగా వేరేరు సమాధానాలు ఇస్తారు. అదే ప్రేమకున్న గొప్పతనం. మనకెప్పటికీ అర్థం కాకుండా, అది లేకపోతే అసలు మన జీవితాలకి అర్థమంటూ లేకుండా చేస్తుంది

"And as I sat there brooding on the old, unknown world, I thought of Gatsby's wonder when he first picked out the green light at the end of Daisy's dock. He had come a long way to this blue lawn, and his dream must have seemed so close that he could hardly fail to grasp it. He did not know that it was already behind him, somewhere back in that vast obscurity beyond the city, where the dark fields of the republic rolled on under the night."

"నేనందిరి మధ్యా ఉన్నప్పుడు
కళ్ళెత్తి నెమ్మదిగా నిశితంగా చూస్తావ్..
నీకేం తెలుసు? ఆ క్షణం నాలో
చెలరేగే స్పందనల గురించి, నిశ్శబ్ద సంఘర్షణల గురించి?
అకస్మాత్తుగా నిన్నుతప్ప అందర్నీ మాయం చేసే శూన్యం గురించి,
ఆ క్షణం మనిద్దరికీ చాలక ఇరుకైపోయే విశ్వం గురించి?
ఊపిరి ఉద్యేగాల తాకిడికి ఆవిరైపోయే లిప్తల గురించి,
నీ చూపుల వలలో చిక్కుబడి చెల్లాచెదురయ్యే నా అక్షరాల గురించి?"

